

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział I Geneza, uwarunkowania i podstawy prawne funkcjonowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	27
1.1. Definicja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	27
1.2. Rys historyczny systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce	28
1.3. Podstawy prawne działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	30
1.4. Funkcje i zadania Zakładu Ubezpieczeń społecznych wynikające z przepisów prawa	31
1.5. Struktura organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	32
Rozdział II System emerytalny w Polsce – założenia, filary i mechanizmy funkcjonowania	37
2.1. Klasyfikacja systemów emerytalnych w teorii ekonomii i prawa	37
2.2. Reforma emerytalna z 1999 roku – wprowadzenie systemu trzyfilarowego	39
2.3. Nabycie prawa do świadczenia emerytalnego	41
2.4. Rola ZUS jako instytucji pierwszego filara	43
2.5. Drugi i trzeci filar systemu emerytalnego w Polsce	45
2.6. Logistyka ZUS – dostarczanie emerytur, mechanizmy wypłat	48
Rozdział III Prognozy dla systemu emerytalnego do 2060 roku jako wyzwanie dla państwa i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – scenariusze i konsekwencje	53
3.1. Metodologia prognozy składek emerytalnych – źródła, założenia, modele	53
3.2. Wariant I – malejące emerytury	57
3.3. Wariant II – rosnące składki	61
3.4. Wariant III – podniesienie wieku emerytalnego do 67 lat	64
3.5. Wnioski i porównanie analizowanych wariantów – rekomendacja wariantu optymalnego	70

3.6. Stanowiska polityczne głównych opcji w Polsce w latach 2024 – 2025 oraz stanowisko Prezydenta RP	74
3.7. Stanowiska eksperckie dotyczące przyszłości systemu emerytalnego.....	76
3.8. Wnioski z zestawienia rekomendowanego wariantu z oceną ekspertów oraz stanowiskiem politycznym	78

Rozdział IV Postrzeganie państwowego systemu emerytalnego i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wyzwań finansowych przez obywateli	81
4.1. Założenia i metodologia badań ankietowych	81
4.2. Perspektywa płatników lub przyszłych płatników składek – analiza ankiety	82
4.3. Perspektywa emerytów – analiza ankiety	106
4.4. Analiza porównawcza wybranych wyników obu ankiet.....	127
4.5. Wnioski z badań, wyników, interpretacji i zestawień	132
Zakończenie	137
Literatura	141
Źródła internetowe	145
Źródła prawa	151
Spis rysunków	153
Spis tabel	157
Załączniki	159
O autorach	161
Recenzja wydawnicza	163